

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.I. 35.183/2024/7-I.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Figula Ildikó előadó bíró;

Dr. Heinemann Csilla bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Dr. Kovács András bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője: Dr. Klesics és dr. Tuller Ügyvédi Iroda

(Cím6

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Cím7

Az alperes képviselője: név kamarai jogtanácsos

Cím7

A per tárgya: vámhatósági határozat jogszerűsége vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért határozat: Budapest Környéki Törvényszék 1.K.701.760/2023/5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 1.K.701.760/2023/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének az összegét 100.000, (egyszázezer) forintban, míg az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének összegét 46.000, (negyvenhatezer) forintban állapítja meg.

A végzéssel szemben további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2018. augusztus és 2019. január között több esetben importált 721710 és 721720 vámtarifaszámok alá tartozó ötvözetlen acélhuzalokat Kínából.

[2] Az Európai Unió Bizottsága az egyes acéltermékek behozatalára vonatkozó ideiglenes védintézkedések bevezetéséről 2018. július 17-i hatállyal fogadta el a 2018/1013. számú végrehajtási rendeletet, amely szerint a rendelet hatálya alá sorolt 23 termékkategóriában megjelenített acéltermékekre a hatályba lépés napjától 200 napig vámkontingenst nyitottak. A vámkontingensből nem részesülő, vagy a vámkontingens kimerülését követő behozatalokra 25%-os mértékű kiegészítő vámot kellett

kivetni, melynek összegét az importált termék vámértéke után kellett meghatározni. A Bizottság végrehajtási rendelete 3. cikke szerint a vámkontingenseket a Bizottság és a tagállamok kezelték az (EU) 2015/2447 bizottsági végrehajtási rendelet 49-54. cikkben előírt vámkontingens kezelési rendszernek megfelelően.

[3] A felperes által importált vámáru a 2018/1013. bizottsági végrehajtási rendelet hatálya alá tartozott.

[4] A cég1, a felperes közvetlen vámjogi képviselőjeként eljárva úgy kezdeményezte 2018. szeptember 05-én a 7212209090 (huzal acélból cinkkel bevonva, legalább 0.6 tömegszázalék széntartalommal) és 7217109090 (huzal acélból, legalább 0.6 tömegszázalék széntartalommal) TARIC kódú nem uniós áruk szabadforgalomba bocsátását, hogy a vámárnyilatkozaton nem tüntette fel az A20-as fajta kódot, továbbá nem tüntette fel a vámkontingens rendelési kódot, azaz nem igényelt vámkontingenst.

[5] A NAV Dél-Budapesti Adó- és Vámigazgatósága, mint elsőfokú vámhatóság, az alapeljárásban az árukat szabadforgalomba bocsátotta, vám kiszabása nélkül.

[6] Az elsőfokú vámhatóság 2019. július 17-i kezdettel az uniós vámkódex létrehozásáról szóló 952/1013/EU Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet (továbbiakban: Uniós vámkódex) 48. cikke, valamint az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (továbbiakban: Vámtörvény) 121-129. §-i alapján áruátengedést követő ellenőrzést indított, melynek tárgya a 2018/2013. bizottsági végrehajtási rendelet szerinti 25%-os mértékű kiegészítő vám ellenőrzése volt. Az ellenőrzés megkezdése után, de még az ellenőrzés lezárultát megelőzően, a felperes közvetlen vámjogi képviselője felismerve, hogy az alapeljárás során a vámárnyilatkozatot pontatlanul töltötte ki és nem kezdeményezte vámkontingens igénylését, ezért 2019. június 29-én módosítás iránti kérelmet nyújtott be az elsőfokú vámhatósághoz. Kérelmében indítványozta a megfelelő A20 vámfajta kód feltüntetése mellett a 25%-os kiegészítő vám megállapítását, és egyidejűleg kérte a kiegészítő vám elengedését, az azonos időben előterjesztett utólagos vámkontingens igénylésére tekintettel.

[7] Az elsőfokú vámhatóság 2019. október 25-én kelt, 4325327078 iktatószámú határozatában megállapította, hogy a kérdéses vámáru szabadforgalomra bocsátásához kapcsolódó, vámkontingens rendelési szám nélkül, és A20-as vámfajta kód feltüntetése nélkül benyújtott árnyilatkozat adatait nem fogadja el, és az ellenőrzéssel érintett korábbi vámáru nyilatkozat adattartalmát módosította, melynek eredményeként 2.699.500, Ft uniós vám kiszabásáról rendelkezett. Ezen fizetési kötelezettségen felül további 729.878, Ft általános forgalmi adókülönbözetet állapított meg, melynek bevallására kötelezte a felperest, mint importőrt.

[8] A határozattal szemben a felperes fellebbezést terjesztett elő, melyet az alperes bírált el, és 2020. február 26-án kelt, 2234947590 iktatószámú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta.

[9] Az alperes határozat indokolása szerint a felperes úgy kezdeményezte a vámáru szabadforgalomba bocsátását a vám eljárás során, hogy vámkontingens kérelmezése részéről nem történt, ezért kiegészítő vám fizetése lett volna jogszerű, melyhez az A20 vámtarifa kódot a vámárnyilatkozat 47. rovatában fel kellett volna tüntetni, erre azonban nem került sor, ezért a 25%-os kiegészítő vám sem került kiszabásra.

A határozata indokolása utalt arra, hogy az Európai Unió vámkontingenst kiosztó szerve a felperes vámkontingens iránti utólagos kérelmét elbírálta, és megállapította, hogy az igényelt kontingens nem engedélyezett, és miután a felperes az utólag igényelt vámkontingens mennyiséget nem kapta meg, ezért jogszerűen szabta ki az elsőfokú vámhatóság azt a 25%-os mértékű kiegészítő vámot, amely az EU bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott piacvédelmi intézkedések szerint kötelező volt.

[10] A határozat indokolása hangsúlyozta, hogy az nem volt vitatott, hogy az alap eljárás időpontjában a felperes számára rendelkezésre állt a ki nem merült vámkontingense, ugyanakkor a szabadforgalomba bocsátási vám eljárás kérelemre indult, így az ügyfélnek kellett volna a vámkontingenst az egységes vámkormány kitöltésével a rendelkezésre álló útmutató szerint kérelmezni, melyet a felperes elmulasztott.

[11] Az indokolás szerint az elsőfokú vámhatóság az utólagos vámkontingens kérelmet megfelelő határidőben továbbította az EU kontingenst kiosztó szervéhez. Az EU kontingens kiosztását végző szerv, miután elutasító döntést hozott („a kontingens nem engedélyezett”), ezért a kiegészítő vámot ki kellett szabni. Hangsúlyozta, hogy a vámkontingens iránti kérelmet nem az elsőfokú vámhatóság, hanem a vámkontingens kiosztást végző szerv utasította el.

[12] A határozat indokolása kitért arra is, hogy az eredetileg felperes részéről előterjesztett vámárnyilatkozat befogadásra alkalmas volt, a megadott adatok között feldolgozást akadályozó logikai ellentmondás nem volt, ugyanis azon a 36. rovatban a 100-as kód szerepelt, amely az úgynevezett erga omnes vámot jelentette. Azt az elsőfokú vámhatóság nem észlelhette, hogy a felperes nem jelzett A20-as kódot, azaz kiegészítő vámot. Az indokolás szerint a kiegészítő vám beszedésétől csak akkor tekint el az Európai Unió, ha a jóhiszeműen eljáró ügyfél észszerűen nem vehette észre a kiegészítő vám kiszabásának elmaradását. Miután a szabadforgalomba bocsátásra vonatkozó vámárnyilatkozat a vámkontingens igénybevételéhez szükséges minden adatot tartalmazta, és valamennyi szükséges okmányt csatoltak hozzá, már az alapeseti vám eljárás során, a vámhatóság jogszerűen döntött a szabadforgalomba bocsátásról. Az indokolás szerint a felperes nem járt el megfelelő gondossággal, ugyanis a kiegészítő vám alkalmazását általa is jól ismert uniós jogszabály határozta meg, illetve a vám mértéke az Európai Bizottság által üzemeltetett, az

ügyfél által is elérhető, nyilvános, naprakész és lekérdezhető felülte megtalálható volt. Összességében megállapította, hogy a kiegészítő vám visszafizetésére és elengedésére nincs jogszabályi lehetőség.

Kereseti kérelem és védirat

[13] Az alperes határozatával szemben a felperes keresetet terjesztett elő, melyben elsődlegesen annak elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését, másodlagosan hatályon kívül helyezését kérte.

[14] Keresetében nem vitatta, hogy a vámáru szabadforgalomba bocsátása során benyújtott vámárunyilatkozaton nem került feltüntetésre az A20 fajta kód, s hogy vámkontingens igénylés sem került jelzésre. Hangsúlyozta, hogy ennek ellenére az elsőfokú vámhatóság a vámkezelési indítványt elfogadta, és az acélhuzalokat szabadforgalomba bocsátotta anélkül, hogy a kiegészítő vámot kiszabta volna.

[15] A kereseti kérelem az alábbi jogsérelmekre hivatkozott:

1/ 2019. július 29-én előterjesztett módosítási kérelmében, bár a kiegészítő vám elengedését kérte, az elsőfokú határozat mégsem rendelkezett a kiegészítő vám elengedésére irányuló, a vámkontingens igénylését célzó indítvány elfogadásáról, vagy elutasításáról, mellyel megsértette a Vámtörvény 66. § (1) bekezdését és (2) bekezdés d) pont da) alpontját.

2/ A vámhatóság határozata indokolása sérti a Vámtörvény 66. § (2) bekezdés ee) pontját, miután nem állapítható meg, hogy a vámkontingens keret kimerült-e, vagy milyen egyéb érdemi, jogszabályban megfogalmazott elutasítási indok áll fenn. Sérelmezte, hogy az elsőfokú vámhatóság a vámkontingens iránti kérelmét csak 2019. augusztus 06-án, azaz 8 nappal később rögzítette és továbbította a Bizottsághoz, ezzel állítása szerint sérült a haladéktalan továbbítási kötelezettség. Sérelmezte továbbá, hogy nem került a megelőző eljárásban tisztázásra az, hogy a 2019. július 29-én előterjesztett kérelme után pontosan melyik napon vált a vámkontingens nem engedélyezetté.

3.1/ Az elsőfokú vámhatóság a módosítás iránti kérelmét nem tartalma szerint bírálta el, miután az kizárólag a ki nem merült vámkontingens utólagos igénylésére irányult, ezzel megsértette a Vámtörvény 66. § rendelkezését, mely a határozat kötelező tartalmáról rendelkezik.

3.2/ A kereseti kérelem szerint az Uniós vámkódex 101. cikk (1) bekezdése és 102. cikk alapján a vámhatóságnak a vámárnyilatkozat adatainak helyességét hivatalból kell vizsgálnia. Álláspontja szerint miután a vámárnyilatkozaton eredetileg a 36. és 39. számú rovatokba nem került bejegyzés, ezért a vámhatóságnak kötelessége lett volna vizsgálni még a vámárnyilatkozat elfogadása előtt, hogy az egyébként vámkontingenssel, illetve annak hiányában kiegészítő vámmal érintett vámtarifaszámú acélhuzalok vámeljárása során miért nem történt ügyféli indítvány a vámkontingens igénylésére, vagy annak hiányában a kiegészítő vám kiszabására. Hivatkozása szerint, amennyiben az alperes az alapügy idején ismerte és végrehajtotta volna az EU bizottsági rendeletet, úgy a felperes az A20 kód hiányában – a 25%-os kiegészítő vám kiszabását követően - még 2019. év elején is eredménnyel igényelhetette volna a vámkontingenst, ugyanis az még 2019. július 29-én sem merült ki.

3.3/ A vámárnyilatkozat helyes kitöltésével összefüggésben hivatkozott arra, hogy bár az EU Bizottsága 2016/341 számú rendelete D.1 függeléke tartalmazza a vámárnyilatkozatok kitöltési útmutatóját, és a NAV egyik útmutatója is, ezek közül egyik sem tartalmaz kitöltési szabályt a vámárnyilatkozat 39. rovatára, amely a vámkontingensre vonatkozik.

4/ A felperes kereseti kérelme szerint az Uniós vámkódex 28. cikke alapján nem volt jogi lehetősége az alperesnek az eredeti, vámárnyilatkozat elfogadásáról szóló határozatát módosítania. Hivatkozott arra, hogy bár a felperes módosítási kérelmet terjesztett elő, de az nem a sérelmezett határozat kiadására irányult.

5/ Az Uniós vámkódex 119. cikk alapján fennáll a vámelengedés feltétele, miután a felperes észszerűen nem vehette észre a hibát, és jóhiszeműen járt el. Sérelmezte, hogy az alperes határozata indokolása nem tartalmaz arra vonatkozó megállapítást, hogy a felperes észszerűen észrevehette volna az alapeljárás hibáját, vagy esetlegesen rosszhiszeműen járt volna el a vámeljárás során. A kereset szerint a felperes úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben jóhiszeműen és észszerűen elvárható volt. Kiemelte, hogy összesen 12 vámárnyilatkozatban kérte a szabadforgalomba bocsátást és mindegyik benyújtás sikeres volt. Álláspontja szerint amennyiben a vámhatóság helyesen járt volna el, úgy meg kellett volna állapítani azt, hogy a vámkontingens alkalmazása és kiegészítő vám kiszabása nélkül nem történhetett volna meg az áru átengedése, erre azonban nem került sor. Hangsúlyozta, hogy a vámhatóság által nem kifogásolt és valóban helyes TARIC kód alkalmazása azt indokolta volna, hogy elsődlegesen annak vizsgálata történjen meg, hogy benyújtásra került-e vámkontingens iránti kérelem, amennyiben pedig ilyen nem volt, úgy automatikusan ki kellett volna szabnia és közölnie a kiegészítő vámot, erre azonban nem került sor.

[16] Az alperes védíratában a felperes keresetének elutasítását kérte, határozatában foglalt indokait fenntartotta, a kereseti kérelem pontjaihoz igazodva terjesztette elő érvelését.

1/ Az alperes a felperes részéről a vizsgálat alatt előterjesztett, vámkontingens engedélyezése iránti kérelemről nem a nemzeti vámhatóság döntött, nem az elsőfokú vámhatóság utasította el a vámkontingens iránti kérelmét, hanem az EU kontingens kiosztását végző szerv. Ilyen esetben a kiegészítő vám visszafizetésére és elengedésére csak akkor kerülhet sor, ha az Unió vám kódex 117. cikk (2) bekezdése, illetve 119. cikk (1) és (2) bekezdése szerint jóhiszeműen járt el a felperes, és észszerűen nem vehette észre a hibát, továbbá, ha a szabadforgalomba bocsátásra vonatkozó vámárnyilatkozat a vámkontingens igénybevételéhez szükséges minden adatot tartalmazta, és valamennyi szükséges okmányt csatolták hozzá, már az alapeseti vámeljárás során is. Az alperes szerint a felperes nem járt el megfelelő gondossággal, ugyanis a kiegészítő vám alkalmazását az általa is jól ismert uniós jogszabály határozta meg, a vám mértéke az Európai Bizottság által üzemeltetett, felperes által is elérhető, nyilvános, naprakész lekérdező felületen megtalálható volt.

2/ A vámhatóság eleget tett indokolási kötelezettségének, ugyanis mindkét fokú határozat tartalmazza annak tényét, hogy a felperes nem kapta meg az igényelt mennyiségre a vámkontingenst, s ez mely jogszabályokon alapul. Ismételten hangsúlyozta az alperes, hogy a vámkontingens kiosztást nem a nemzeti vámhatóság végzi. A felperes kérelmének vámkontingens kiosztó szervhez történő továbbításának határidejével kapcsolatban hivatkozott arra, hogy haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül kellett gondoskodnia a továbbításról, ennek megfelelően járt el.

3.1/ Miután az utólag igényelt mennyiségre a felperes nem kapta meg az igényelt vámkontingenst, ezért nem került sor kiegészítő vám elengedésére.

3/2. Vámkontingens kérelmezésének módja a vámárnyilatkozat preferencia kód (36. rovat) és a kontingens rendelés szám (39. rovat) megfelelő kitöltése. A védiratában az alperes hangsúlyozta, hogy a vámárnyilatkozat eredetileg befogadásra alkalmas volt, a kérelmen feltüntetett adatok helytelenségét az elsőfokú vámhatóság nem észlelhette, abban logikai ellentmondás nem volt.

3.3/ Az alperes védiratában részletesen magyarázta a vonatkozó előírásoknak megfelelően a vámárnyilatkozat jelen jogvitában érintett pontjai kitöltésének helyességét, hangsúlyozva, hogy a 39. rovatban az érintett rendelésszámot kellett volna rögzíteni, amely perbeli esetben 098528 volt.

4/ Az alperes szerint az Unió vám kódex 28. cikk (1) bekezdés a) pontja és Vámtörvény 76. § alapján a személyi, tárgyi, vagy tényállásbeli elemek nem változtak az alapeljáráshoz képest, ezért módosította az elsőfokú vámhatóság a határozatát.

5/ A védiratban az alperes hangsúlyozta, hogy a felperes eredetileg a vámokmányon nem jelezte, hogy vámkontingenst kíván igénybe venni, így az elsőfokú vámhatóság a kérelemben

foglaltakra jogszerűen, vámkontingens igénylése is kiegészítő vám fizetése nélkül szabadforgalomba bocsátotta a terméket.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[17] A Budapest Környéki Törvényszék a felperes kereseti kérelmét alaptalannak találta, ezért azt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával elutasította.

[18] Az ítélet indokolása rögzítette, hogy a Kp. 33. § (1) bekezdés értelmében – miután a Budapest Környéki Törvényszékhez több azonos tárgyú per érkezett – mintaperben került elbírálásra a felperes keresete, és a Budapest Környéki Törvényszék a 102.K.702.339/2020. számú mintaperben a felperes keresetét elutasította. Ennek megfelelően utalt arra, hogy az adott jogvitában a Kp. 33. § (2) bekezdése alapján a közigazgatási bíróság a mintaper eredménye szerint tárgyaláson kívül bírálta el a keresetet, rögzítve, hogy sem tény, sem jogkérdésben nem különbözött a mintapertől a jogvita.

[19] Az ítélet indokolása utalt az Uniós vámkódex 119. cikk (1) bekezdésére, mely szerint a vám elengedése iránti kérelem teljesítéséhez hármass feltételrendszert ír elő a jogszabály, melyből a hatóság hibája csak az egyik és kiinduló feltétel, így önmagában ettől a felperesi kérelem nem lehet alapos. A vámfizetési kötelezettség elengedésének harmadik feltételét, a jóhiszeműséget, a hatóság nem vitatta, a perben kizárólag a második feltétel volt a vitás, mely szerint a felperes észlelhette-e a vámhatóság hibáját.

[20] Az alperes érvelésével egyezően a bíróság arra a megállapításra jutott, hogy nem áll fenn az Uniós vámkódex 119. cikke szerinti vámelengedés, illetve visszafizetés feltétele, mivel a felperesnek a hatóság hibáját észlelnie kellett volna, és közvetlen vámjogi képviselőjének mulasztása is a felperes terhére róható. Nem a hatóság informatikai hibáját kellett észlelnie, hanem az alapeljárásban meghozott határozatok tartalmi hibáját, ugyanis azok nem a vámkontingensből való részesedés biztosító 120, hanem a vámfizetési kötelezettséget jelző 100 preferencia kódot tartalmazták, és 25%-os kiegészítő vámot nem vetettek ki.

[21] A vámhatóság hibája mellett időközben a felperesnek is módosítania kellett az eredetileg tévesen benyújtott kérelmét, így amennyiben a hiba részben a felperes mulasztásából, konkrétan a vámkontingens be nem jelentéséből ered, a visszatérítési igénynek a vámkódex 119. cikkéből eredő jogalapja hiányzik, mivel a vámelengedésre a vámhatóság által elkövetett hiba esetén kerülhet sor.

[22] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolása a vámkontingenssel összefüggésben megállapította, hogy az elsőfokú vámhatóság elindította a kontingens igényt, a vámot az engedélyezés hiányában kellett kiszabni, nem azért, mert a mulasztás korrigálásaként benyújtott kérelemnek nem adott helyt. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes helytállóan értékelte, hogy a felperes gondatlansága fennáll, a hiba felismerhetőségét a saját tévedése nem befolyásolta. Kontingens igénylés elmaradása nem hiba, a vámhatóságnak erre a felperes figyelmét nem kellett felhívnia. Hangsúlyozta, hogy vámelengedésre – bizalom védelem elvének alkalmazásával – a vámhatóság által elkövetett hiba esetén kerülhet sor. A bizalom védelem alapelve ezért nem alkalmazható olyan eredménnyel, hogy az uniós vámkódexben írt feltételek hiánya ellenére tegye lehetővé a vám elengedését, mert a vámviszatérítés és elengedés jogintézménye éppen a tévesen, alacsonyabb vám kiszabásával végződő vámjárással esetére került kialakításra. Alapítván azt, hogy a felperes, hogy miután a vámhatóság elvégezte a vámkezeléseket, a téves preferencia kódot tartalmazó nyilatkozatai alapján, kizárja számára bármilyen, a vámhatóság által elkövetett hiba felismerését.

[23] Utalt arra, hogy az EUB ítéletei szerint gondos vizsgálatot igényel a hiba jellege, hogy az mennyi ideig állt fenn, valamint az, hogy az a szabályozás, amely alapján vámot kellett volna kiszabni, mennyiben összetett és bonyolult, ezek tükrében kell tehát megítélni, hogy az adózó a hibát észszerűen felismerhette-e, vagy sem.

[24] Az ítélet indokolása kiemelte, hogy az ügyben eldöntendő jogkérdés az volt, hogy a felperes gondatlansága, vagyis, hogy elmulasztotta a kontingensből való részesedés igénylését, az észszerű észlelhetőség szempontjából értékelhető-e a javára. Hangsúlyozta, hogy fontos körülmény, hogy a vámhatóság elindította a kontingens igényt, de az nem került engedélyezésre, ezért kellett a vámot kiszabni, és nem azért, mert a hatóság nem adott helyt a felperes mulasztása korrigálásaként benyújtott kérelemnek. A vámfizetés elmaradása tehát először a vámhatóság hibájából állt elő, utóbb – amikor a felperes kontingensből való részesülést igényelte – azonban már nem, hanem ekkor már a kontingens nem engedélyezése miatt.

[25] Az ítélet szerint az alperes helytállóan értékelte, hogy a felperes gondatlansága fennállt. Az észszerű észlelhetőség nem a gondatlanul eljáró felperes szemszögéből, hanem az acéláru importörökkel szemben támasztható általános, észszerűen elvárható észlelhetőség szempontjából volt megítélhető. A felperesnek a szabályozást ismernie kellett, az előírt rendelkezések nem tekinthetők bonyolultnak, tartalmilag nem újonnan bevezetett intézkedésre kellett volna tekintettel lenni, ezért a felperestől észszerűen elvárható volt, hogy a vámhatóság hibáját, azaz a vám kiszabásának elmaradását felismerje.

[26] Az ítélet indokolása [48] pontjában utalt arra, hogy tanúként került meghallgatásra a cég1 munkavállalója, mely tanúvallomásra felülvizsgálni kért határozat jogszabálysértő voltát nem támasztotta alá.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[27] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte, másodlagosan az ítélet megváltoztatását kérte az alperes határozatának-elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal történő-megsemmisítése és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezése mellett.

[28] A felülvizsgálati kérelem részletesen ismertette a tényállást, az első- és másodfokú határozatot, a kereseti kérelmet, az elsőfokú bíróság ítéletét, ez utóbbi jogi indokainak szó szerinti idézésével.

[29] A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet sérti a Vám törvény 66. § (1) bekezdését és (2) bekezdés d) pont aa) alpontját, a 66. § (2) bekezdés e) pont ee) alpontját, a Vámkódex 121. cikk (2) bekezdés 22. cikk (3) bekezdés, 22. cikk (7) bekezdés, 44. cikk (1) bekezdés, 101. cikk (1) bekezdés, 102. cikk (1-3) bekezdés, 119. cikk (1) bekezdés rendelkezéseit, a 2018/1013. Vhr. 1. cikk (3) bekezdés, 2015/2447. Vhr. 50. cikk (2) bekezdés rendelkezését, valamint a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4-5) bekezdését, emellett a Kúria Kfv.35.131/2021/6. számú határozatával ellentétet.

[30] A felülvizsgálati kérelem szerint az elsőfokú bíróság azért sértette meg a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdését, mert egyrészt kizárólag a kereseti kérelem egyetlen pontjával foglalkozott, ezáltal több kereseti kérelmi érvelése elbírálatlan maradt, másrészt nem tartalmazza az ítélet, hogy miért tért el a bíróság jogkérdésben a Kúria Kfv.I.35.131/2021/6. számú határozatától.

[31] A felperes szerint azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nélkülözi a kiegészítő vám elengedésére irányuló vámkontingens igénylését célzó felperesi indítvány érdemi elbírálására vonatkozó döntést, ezzel a felperes jogorvoslathoz való joga is súlyosan sérült.

A felperes szerint az ítélet 2018/1013. Vhr. 1. cikk (3) bekezdésébe azért ütközik, mert a felperes annak ellenére volt köteles kiegészítő vámot fizetni, hogy a vonatkozó vámkontingens kimerült volna. Hangsúlyozta, hogy a kiegészítő vám kiszabását nem az ügyfélnek kell kérelmeznie, hanem azt a vámhatóságnak kell hivatalból kivetnie. A vámhatóságnak az Unió vámkódex 101. cikk (3) bekezdéséből következően hivatalból kell megvizsgálnia a vámárnyilatkozat adatai helyességét. Érvelése szerint a vámtarifaszám alapján egyértelműen megállapítható lett volna az alapeljárás időpontjában, hogy vagy vámkontingens, vagy kiegészítő vám kiszabása mellett történhetett volna csak a vámkezelés, ezt a vámhatóság azonnal észlelhette volna. A felülvizsgálati kérelem szerint amellett, hogy ezt keresetében is sérelmezte, erre vonatkozó indokolást az ítélet egyáltalán nem tartalmaz.

[32] A felülvizsgálati kérelem szerint az elsőfokú bíróság ítélete azt a kereseti kérelmi elemet sem bírálta el, hogy a vámhatóság eljárási szabályt sértett azzal, hogy a 2015/2447. Vhr. 50. cikk (2) bekezdésében foglaltakkal ellentétben nem haladéktalanul továbbította a Bizottsághoz a kérelmét.

[33] Felülvizsgálati kérelmében részletesen ismertette a Kfv.I.35.131/2021/6. számú ítélet indokolását, annak elvi tartalmát, álláspontja szerint a kereseti kérelme 5. pontjában foglalt érvelését a Kúria hivatkozott határozata alátámasztotta, ennek ellenére a felülvizsgálni kért ítélet nem adott számot arról, hogy miért tért el az általa hivatkozott kúriai döntéstől.

[34] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályban való fenntartására tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a keresetet teljeskörűen elbírálta, ítéletében sorra vette a felperes által keresetben előadottakat, a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte, ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat megjelölte.

[35] Hangsúlyozta, hogy a szabadforgalomba bocsátás kérelemre indult vám eljárás, amennyiben a felperes a szabadforgalomba bocsátás iránti kérelme során vámkontingenst akart volna igényelni, akkor azt a vámárnyilatkozat megfelelő rovatai kitöltésével kellett volna kérelmeznie, ezt azonban elmulasztotta. Álláspontja szerint a vámárnyilatkozat egyértelműen befogadásra alkalmas volt, azaz az alapvám eljárás jogszerűségét a felperes nem is vitathatja, de nem is vitatta.

[36] Hangsúlyozta ellenkérelmében, hogy a vámkontingens engedélyezéséről nem a nemzeti vámhatóság dönt, mert az igényelt kontingens elosztását és jóváhagyását az EU Bizottság Adózás és Vámunió Főigazgatósága végzi, és csak értesíti a tagállami vámhatóságot a döntésről. Miután jelen jogvitában a felperesnél nem volt engedélyezett a vámkontingens, így a vámhatóságnak nem volt más lehetősége, minthogy kiszabja a fizetendő kiegészítő vámot.

[37] A felülvizsgálati kérelem szerint a felperes eredménytelenül hivatkozott a vámkontingens iránti kérelme továbbítási határideje elkesettségére, az ugyanis a 2019. július végén előterjesztett kérelemhez képest 8 napon belül megtörtént, amely megfelel a Vámtörvény 41. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

[38] Az alperes álláspontja szerint helyesen döntött a kereset megalapozatlanságáról az elsőfokú bíróság az Unió vám kódex 119. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel.

A felülvizsgálati ellenkérelem szerint a felperes felülvizsgálati kérelmében eredménytelenül hivatkozott a Kúria Kfv.I.35.131/2021/6. számú határozatára, figyelemmel arra, hogy a Kúria 2/2022. közigazgatási jogegységi határozata ugyanazon tényállású ügyben kimondta, hogy az

Unió vám kódex létrehozásáról szóló, Európai Parlament és Tanács 2013. október 09-i 952/2013/EU Rendelet 119. cikke szerinti vámelengedési eljárásban a bizalomvédelem elvének megfelelően, a vámhatóság hibája miatt a vám akkor engedhető el, ha jóhiszemű ügyfél a hasonló szakmai tapasztalattal rendelkező kereskedőktől elvárható gondossággal a vámhatóság hibáját – annak jellegére figyelemmel – nem észlelhette, és a hiba észlelhetőségét nem lehet azon az alapon kizárni, hogy az ügyfél maga is tévedésben volt. A jogegységi határozat emellett azt is rögzítette, hogy a Kfv.35.131/2021/6. számú közzétett határozattól el lehet térni. A felülvizsgálati ellenkérelem emellett utalt arra, hogy a Kúria Kfv.V.35.314/2022/3. számú határozatával hasonló tényállás mellett az alperessel azonos jogértelmezést fogadott el.

A Kúria döntése és jogi indokai

[39] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak miatt alapos.

[40] A Kúria elsőként rögzíti, hogy a peres felek között azonos ténybeli és jogi alapon több felülvizsgálati eljárás volt folyamatban, a Kúria jelen tanácsa a Kfv.VI.35.066/2024, Kfv.VI.35.096/2024, Kfv.VI.35.106/2024, Kfv.V.35.037/2024, Kfv.V.35.045/2024. számú felülvizsgálati eljárásban hozott határozatokban szereplő állásponttal egyetért, attól nem kíván eltérni.

[41] Indokolt továbbá rögzíteni, hogy a felperes kereseti kérelméről az elsőfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék előtt 102.K.702.339/2020. számon indult mintaper alapján, a Kp. 33. § (2) bekezdésének alkalmazásával, tárgyaláson kívül döntött. Ehhez képest, – bár erre felülvizsgálati kérelemben hivatkozás nem történt – a Kúria hivatalból észlelte, hogy a jelen felülvizsgálati eljárásban felülvizsgálni kért ítélet indokolása [48.] pontjában az adott közigazgatási perhez kapcsolódó tanú meghallgatásra iratellenesen utalt.

[42] A felülvizsgálati kérelem helytállóan hivatkozott a Kp. 86. § (1) bekezdése sérelmére, továbbá a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, Pp. 346. § (4), (5) bekezdései sérelmére.

Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött a felperes valamennyi kereseti kérelméről, ugyanis az ítélet a keresetlevél jelen kúriai határozatban is ismertetett, pontokba szedett hivatkozásai körében kizárólag a keresetlevél 5. pontjában foglalt érveléshez kapcsolódóan tartalmaz jogi indokolást.

[43] Az elsőfokú bíróság nem döntött a keresetlevél 1. pontjában szereplő, a kiegészítő vám elengedésére irányuló, a vámkontingens igénylés iránti indítvány hatóság általi elbírálásának hiányának kérdésében, a keresetlevél 2. pontjában szereplő, a Vámtörvény 66. §

(2) bekezdés ee) pontjának, az indokolási kötelezettségnek a megsértése állításáról, a 3.1 pontban hivatkozott, a Vámtörvény 66. § megsértéséről azzal összefüggésben, hogy a hatóság a felperes kérelmét nem tartalma szerint bírálta el, a kereset 3.2 pontjával összefüggésben arról, hogy a hatóság az alapeljárásban a kiegészítő vám kiszabásáról hivatalból nem intézkedett, a kereset 3.3 pontjával összefüggésben arról, hogy a határozatban a vámárnyilatkozat 39. rovata kitöltésére vonatkozó jogi szabályozás feltüntetésének, az alkalmazandó konkrét tartalom részletezésének hiánya milyen következményekkel jár, a keresetlevél 4. pontjával összefüggésben arról, hogy az alapeljárásban hozott határozat módosítása lehetőségének az Uniós vámkódex 28. cikkében szabályozott módosítási feltételekkel való összevetés hiánya alapos hivatkozás-e.

[44] A Kúria hangsúlyozza, hogy a kialakult gyakorlat szerint a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság elsőként nem foglalhat állást a peres felek által előterjesztett kérelmek, így a felperesi kereseti kérelem jogszerűségéről. Érdemi döntést a Kúria csak az esetben hozhat, ha a jogerős ítélet kétséget kizáróan tartalmazza a bíróság által megállapított tényállást, és tartalmazza a bíróság jogszabályi rendelkezésekre vonatkozó értelmezését okszerű jogi érvelésével bemutatott jogi álláspontját (Kfv.I.35.507/2012/4.).

[45] Figyelemmel arra, hogy a felülvizsgálni kért ítélet a felperes több kereseti kérelmi hivatkozásáról nem döntött, melyre a felperes felülvizsgálati kérelme helyesen hivatkozott, a Kúriának nem volt jogi lehetősége a felperes kereseti kérelmi hivatkozásairól döntenie, mert azokról elsőként az elsőfokú bíróságnak kell döntenie.

[46] A fentiek alapján a Kúria a felülvizsgálni kért ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[47] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a Kp. 86. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a keresetet teljeskörűen, a keresetben hivatkozott jogsértés mindegyikére kiterjedően kell elbírálnia, és a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, Pp. 346. § (4-5) bekezdéseit alkalmazva, ítélete indokolásának valamennyi keresetrész vonatkozásában, jogi indokolást kell tartalmaznia.

[48] Ennek megfelelően a kereseti kérelem 1. pontjához kapcsolódóan az ítélet indokolásának ki kell térnie arra, hogy a vámkontingens igénylésére vonatkozó indítványról való döntés elmaradását alappal sérelmezte-e a felperes keresetében.

[49] A kereseti kérelem 2. pontjához kapcsolódóan döntenie kell arról, hogy a felperes helyesen hivatkozott-e arra, hogy az alperes megsértette-e a Vámtörvény 66. § (2) bekezdése ee) pontját, azaz az indokolási kötelezettséget, és ezzel összefüggésben a felperes alappal állította-e, hogy az indokolási kötelezettségnek nem felel meg az alperesi határozatban

szereplő, az EU vámkontingens kiosztását végző szerv „kontingens nem engedélyezett” üzenetére utalás. Ugyancsak az indokolási kötelezettséggel összefüggésben ki kell térnie arra, hogy van-e jelentősége annak a felperesi hivatkozásnak, hogy a 2018/2013 Vhr. bizottsági rendelet szerint 2018. 07. 19. és 2019. 02.01. között megnyitott vámkontingensek egyenlege miként alakult, s hogy a 2019. 07. 29-i kérelem benyújtása után mikor keletkezett az „elutasítás”.

[50] Ugyancsak döntenie kell arról, hogy a felperes keresete 3.1.pontjában alappal állította-e, hogy a 2019. 07. 29-i kérelmét a vámhatóság nem tartalma szerint bírálta el, azaz alappal állította-e, hogy a 2019. 07. 29-i kérelem „kizárólag vámkontingens utólagos igénylésére irányult” – annak figyelembevételével, hogy a felperes a 07. 29-i kérelmében szó szerint leírta, hogy kiegészítő vámkiszabását kéri, és egyben a későbbi beadványként benyújtott, ki nem merített vámkontingens igénylésből kifolyólag a kiegészítő vám elengedését is kérte párhuzamosan.

[51] Ugyancsak állást kell foglalnia az elsőfokú bíróságnak arról, hogy a kereset 3.2 pontjában a felperes alappal állította-e az EU Bizottság 2018/2013. Vhr. 1. cikk (3) bekezdése megsértését, továbbá az Uniós vámkódex 101. cikk sérelmét, és döntenie kell arról, hogy a kiegészítő vám utólagos kiszabásáról rendelkező határozat jogszerűsége vizsgálata során van-e jelentősége annak, hogy az első, szabad forgalomba bocsátásról rendelkező határozat meghozatalakor nem került sor kiegészítő vám kiszabására.

[52] A kereseti kérelem 3.3 pontjával összefüggésben arról kell döntenie az elsőfokú bíróságnak, hogy egyrészt alappal hivatkozott-e arra a felperes keresetében, hogy nem volt olyan jogszabályi rendelkezés, amely előírta a szóban forgó termékek vámkezelése során a vámkontingensre utaló adat, vagy az A20 kód esetleges alkalmazásának kötelezettségét, másrészt arról, hogy amennyiben ilyen kötelező előírás nem volt, a felperes kérelmének megítélésére ez milyen befolyással van.

[53] A kereseti kérelem 4. pontjában foglaltakhoz kapcsolódóan arról kell döntenie az elsőfokú bíróságnak, hogy a felperes keresetében helyesen hivatkozott-e arra, hogy az Uniós vámkódex 28. cikk (1) bekezdés a) pont miatt nem lehetett volna a vámhatóságnak a határozat módosításáról rendelkeznie.

[54] A kereseti kérelem 5. pontjában állított jogsérelemről az elsőfokú bíróság bár érdemben döntött, megállapítva azt, hogy alaptalan a felperes keresete, az azt támadó felülvizsgálati kérelem megalapozottságáról a Kúria érdemben azért nem tudott dönten, mert a kereseti kérelem többi pontjának mikénti elbírálása esetlegesen befolyással lehet az Uniós vámkódex 119. cikkéhez kapcsolódó döntésre.

[55] Ugyanakkor a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között maradv, utal arra, hogy a felülvizsgálati kérelmében a felperes alaptalanul állította a Kfv.I.35.131/2021/6. számú határozattól való eltérés tényét, ugyanis – ahogy erre az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében utalt – a Kúria 2/2022. számú közigazgatási jogegységi határozatában kimondta, hogy a Kfv.I.35.131/2021/6. számú közzétett határozattól el lehet térni, másrészt a Kúria Kfv.V.35.314/2022/3. számú határozata az Unió's vámkódex 119. cikk alkalmazása kérdésével foglalkozott.

A döntés elvi tartalma

[56] *Amennyiben a közigazgatási bíróság mintaper eredményeként meghozott ítéletet követi, a közigazgatási perben eljáró bíróságnak is feladata, hogy a keresetet teljeskörűen elbírálja, és döntésének indokolása az ügy szempontjából jelentőséggel bíró valamennyi keresetrészre vonatkozóan tartalmazzon jogi indokolást.*

Záró rész

[57] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdés szerint tárgyaláson kívül határozott, figyelemmel arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felek tárgyalás tartását nem kérték.

[58] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, Kp. 110. § (3) bekezdése szerint a felülvizsgálati perköltség összegét csak megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróság az eljárást befejező határozatában fog dönteni. A felek perköltségéről a Kúria a felülvizsgálati eljárásban csatolt költségjegyzékek figyelembevételével döntött, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése a.) pontja, a 3. § (2) bekezdése, valamint a 3.§ (4) bekezdésére figyelemmel.

[59] A Kúria rögzíti, hogy a K.I. tanács egyik tagja (dr. Tóth Kincső) tartós távolléte miatt a Kúria Ügyelosztási rendje II. 4.2. és VI. 6.2. a) alpontja alapján a tanács 5. tagja helyettesítéssel Dr. Kovács András tanácselnök (az ügyben szavazó bíróként) volt.

[60] A Kúria döntésével szembeni további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó s.k.

előadó bíró

Dr. Heinemann Csilla s.k.

bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

bíró

Dr. Kovács András s.k.

bíró